

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/170/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216203456
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4216203456.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, proti žalovanému: B. J., nar. XX.X.XXXX, bytom T., O. XXX/XX, o zaplatenie 118 eur s príslušenstvom a iné, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 19. septembra 2017, č. k. 13C/105/2016-90, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v časti známeho úroku, poplatkov, zmluvnej pokuty, trov mediačného konania, 39,15% úroku ročne od 01.09.2015 a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania ako aj výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

Žalovanému voči žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Komárno (do 30.6.2016 ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods.1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a od 1.7.2016 ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 19.09.2017, č. k. 13C/105/2016-90 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 118 eur s vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 1,56 eur a s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 118 eur od 1.9.2015 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

1.2. Žalobu v časti známeho úroku, v časti poplatkov, v časti zmluvnej pokuty, v časti 39,15 % úroku ročne od 1.9.2015, v časti trov mediačného konania a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

1.3. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil podľa ustanovení § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9 zákona č. 129/2010 Z.z., § 3 ods. 1, 2, § 39, § 41, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (OZ), § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., § 4 ods. 8, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobou doručenou súdu 9.3.2016 si žalobca voči žalovanému uplatnil nárok na zaplatenie sumy vo výške 118 eur so známym úrokom vo výške 104,64 eur, ktorý pozostáva z 39,15% úroku ročne zo sumy 350 eur od 31.5.2014 do 13.6.2014 vo výške 5,26 eur, ako aj zo sumy 292 eur od 14.6.2014 do 16.10.2014 vo výške 39,15 eur a zo sumy 176 eur od 17.10.2014 do 31.8.2015 vo výške 60,23 eur. Taktiež si uplatnil nárok na známy úrok z omeškania vo výške 2,31 eur vyčíslený vo výške 5% ročne zo sumy 176 eur od 28.5.2015 do 31.8.2015. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na poplatok vo výške 208,97 eur, ako aj na poplatok za upomienky vo výške 10 eur, na zmluvnú pokutu vo výške 33 eur, na úrok vo výške 39,15% ročne zo sumy 118 eur od 1.9.2015 do

zaplatenia, na 5% úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 118 eur od 1.9.2015 do zaplatenia ako aj na trovy mediálneho konania vo výške 163,55 eur.

2.2. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 30.5.2014 poskytol žalovanému úver vo výške 350 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a pri poskytnutí finančných prostriedkov zaplatiť odplatu vo výške 208,97 eur a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 137,03 eur, t.j. žalovaný sa zaviazal zaplatiť celkom sumu vo výške 696 eur. Úrok bol vo výške 39,15% s RPMN vo výške 98,86% a žalovaný sa zaviazal do 27.5.2015 zaplatiť na účet veriteľa celkom sumu vo výške 696 eur.

2.3. Žalobca so žalovaným sa súčasne dňa 30.5.2014 dohodli, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 30.5.2014 sa mení tak, že žalovaný celkovú sumu vo výške 696 eur uhradí v 12 splátkach po 58 eur, vždy k 27. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc 27.6.2014. Žalovaný pred dlhom splatným uhradil sumu 174 eur.

2.4. Keďže žalovaný porušil podmienky zmluvy a nedodržel splátkový kalendár, bolo mu oznámené, že stratil výhodu splátok a dlh sa stal splatným v celosti. Podľa Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi náklady súvisiace s uplatnením nároku, najmä trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, trovy súdneho konania, trovy exekúcie a podobne. Za dôkaz žalobca označil okrem výpisu z obchodného registra aj zmluvu a dohodu o splátkach.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení doručenom súdu 22.2.2017 uviedol, že nárok žalobcu neuznáva, účtované a požadované úroky vo výške 39,15% sú bezdôvodne vysoké, neprijateľné, pričom podľa žalovaného ich možno charakterizovať ako úžeru a treba ich odmietnuť. Taktiež uviedol, že neuznáva ani poplatok vo výške 208,97 eur a poukázal na to, že žalobca uplatnený nárok v časti trov mediálneho konania nijako nezdôvodnil a nepreukázal. Žalobu navrhol zamietnuť.

4.1. Vykonaným dokazovaním, a to zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej tlačivo mandatár žalobcu a žalovaný podpísali dňa 30.5.2014 súd prvej inštancie zistil, že žalobca sa ako veriteľ zaviazal pri podpise zmluvy poskytnúť žalovanému ako spotrebiteľovi bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 350 eur a žalovaný ako spotrebiteľ sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 346 eur, teda zaviazal sa zaplatiť celkovú čiastku vo výške 696 eur do 27.5.2015, čo je dátum doby trvania zmluvy a konečnej splatnosti úveru, a to na účet veriteľa alebo v hotovosti mandatárovi. Celkové náklady spotrebiteľa sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 137,03 eur, spolu s administratívnymi nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 208,97 eur, pri RPMN vo výške 98,86%, pričom výška priemernej RPMN je 45,02%. Podľa uvedeného tlačiva zmluvy, žalovaný dňa 30.5.2014 svojím podpisom potvrdil prevzatie peňažných prostriedkov uvedených v zmluve.

4.2. Žalobca ako veriteľ dňa 30.5.2014 prostredníctvom mandatára spolu so žalovaným podpísali aj Dohodu o plnení v splátkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 30.5.2014, podľa ktorej sa veriteľ a spotrebiteľ mali dohodnúť na zmene Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 30.5.2014 tak, že spotrebiteľ sa mal zaviazat' veriteľovi uhradiť celkovú čiastku vo výške 696 eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 58 eur vždy k 27. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc 27.6.2014 s tým, že spotrebiteľ mal súčasne zobrať na vedomie, že výška RPMN je 314,02% a priemerná RPMN je 45,02%. Podľa uvedeného tlačiva, v prípade, ak bude spotrebiteľ v omeškani s niektorou splátkou 7 dní a viac, zaväzuje sa túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandatára v hotovosti spolu s paušálnymi nákladmi na osobný výber omeškanej splátky mandatárom vo výške 15 eur za každý jeden prípad omeškania. Ostatné splátky sa spotrebiteľ zaväzuje platiť podľa tejto dohody naďalej vkladovými lístkami alebo prevodným príkazom. Zmluvné strany sa mali súčasne dohodnúť, že neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako 3 mesiace uvedený Dodatok zaniká od počiatku a ostatné ustanovenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú týmto odstúpením dotknuté a zostávajú bez zmeny.

5. Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), podľa názoru súdu ide v danom prípade o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri

uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že žalobca, má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Je zrejmé, že ide o žalobcom vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z.z..

6.1. Vykonaným dokazovaním považoval prvoinštančný súd za preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 30.5.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere v znení dohody o plnení v splátkach z toho istého dňa, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 350 eur za celkové náklady vo výške 346 eur a žalovaný mal podľa uvedenej zmluvy zaplatiť žalobcovi celkom sumu 696 eur do 27.5.2015, pri úroku vo výške 39,15% ročne, s RPMN vo výške 98,86% (podľa zmluvy), resp. s RPMN vo výške 314,02% (podľa dohody o plnení v splátkach) oproti priemernej RPMN vo výške 45,02%.

6.2. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedený údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (len) vo výške 98,86 %, v dohode o plnení v splátkach (až) vo výške 314,02 %, pričom oba právne úkony boli uzavreté v ten istý deň, ako bezprostredne na seba nadväzujúce a vzájomne obsahovo spojené. Napriek tomu však obsahujú výrazne rozdielny údaj o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov).

7. Uviedol, že pre všetky zmluvy o odplatnom poskytovaní peňažných prostriedkov spotrebiteľom, s poukazom na § 53 ods. 6 OZ, v znení účinnom od 1.6.2010 platí, že odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. V praxi ide o odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch bez ohľadu na to, aký subjekt poskytuje peňažné prostriedky. Z hľadiska posúdenia okolností prípadov sa prihliada na okolnosti, ktoré sú uvedené v druhej vete § 53 ods. 6 OZ, v znení účinnom od 1.6.2010. Uvedeným ustanovením sa upravila výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov. Celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sa premietajú do výpočtu RPMN podľa § 19 zákona č. 129/2010 Z.z. vzorcom uvedeným v prílohe č. 2 citovaného zákona.

8. V danom prípade v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol dohodnutý úrok, ktorý ako podstatná náležitosť zmluvy o spotrebiteľských úveroch mal byť vo výške 39,15 % ročne (úhrnom vo výške 137,03 eur) a náklady spotrebiteľa mal tvoriť aj administratívny náklad vo výške 208,97 eura, avšak zo zmluvy nevyplýva, aká administratíva spojená s vyplnením tlačiva žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyvolala náklady vo výške 208,97 eura. Výšku celkových nákladov spotrebiteľa vyjadrovala RPMN vo výške 98,86%. Vzhľadom na priemernú hodnotu RPMN obdobných spotrebiteľských úverov vo výške 45,02%, ako to uviedol aj žalobca v zmluve strán sporu, pričom z činnosti súdu je známe, že ide o údaj čerpaný zo stránky Ministerstva financií SR podľa stavu k 31.3.2014, RPMN danej veci vo výške 98,86% je viac ako dvojnásobok (2,20-násobok) priemernej hodnoty RPMN v totožnom období. Zmluvné úroky vo výške 39,15 % sú viac ako štvornásobne vyššie než priemerné úroky požadované bankami v máji 2014 za obdobné spotrebiteľské úvery splatné do 1 roka, keď z činnosti súdu je známe, že priemerné úroky v bankách v máji 2014 pre nezabezpečené spotrebiteľské úvery do 1.500 eur a splatné do 1 roku boli podľa štatistiky Národnej banky Slovenska vo výške 7,93%.

9. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v čase uzavretia zmluvy o úvere stranami sporu, v znení dohody o plnení v splátkach (30.5.2014) bolo už známe, že vláda Slovenskej republiky dňa 28.5.2014 schválila nariadenie, ktoré bolo publikované v Zbierke zákonov pod č. 141/2014 Z.z.. Uvedeným nariadením s účinnosťou od 1.6.2014 bola určená najvyššiu možnú prípustnú výšku odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi (tvorená úrokom, poplatkami a akýmikoľvek inými odplatnými plneniami alebo inými nákladmi, ktoré sú dohodnuté pri spotrebiteľskej zmluve a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov) tak, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, pričom na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

10.1. Z hľadiska požiadaviek na ochranu spotrebiteľa (§ 5b zákona č. 250/2007 Z.z.) z hľadiska dobrých mravov a spoločenského záujmu (§ 3 ods. 1, 2 OZ, § 4 ods. 8, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z.) mal súd za to, že pri úvere poskytnutom žalovanému vo výške 350 eur, ktorý mal byť splatený do 1 roka,

výška zmluvných úrokov vo výške 39,15% ročne viac ako štvornásobne prevyšuje úroky vyžadované v obdobnom čase bankami pri podobných spotrebiteľských úveroch, čo odporuje dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 OZ pre svoju neprimeranú výšku, preto s poukazom na § 39 OZ, v spojení s § 41 OZ, zmluvu strán sporu o spotrebiteľskom úvere z 30.5.2014 považoval v časti úroku vo výške 39,15% ročne za neplatnú.

10.2. Neplatnosť zmluvnej podmienky o výške úrokov pre rozpor s dobrými mravmi, s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 250/2007 Z.z. (zrejme zákona č.129/2010 Z.z.-pozn. odvolacieho súdu), má za následok, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy stranami sporu. V zmysle § 9 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona je náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere úroková sadzba spotrebiteľského úveru, v ktorej časti musí byť zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, aby vyvolala sledované právne následky. Keďže v danom prípade tomu tak nie je, úver čerpaný žalovaným vo výške 350 eur je bezúročný a bez poplatkov, vrátane tzv. administratívnych nákladov, ktoré žalobca v žalobe nazval poplatkom vo výške 208,97 eura. Administratívne náklady sú v zmluve z 30.5.2014 definované veľmi vágno, neurčito.

10.3. Zo zmluvy strán sporu nie je zrejmé, aká administratíva spojená s vyplnením tlačiva jeho mandatórom pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podpísaním tlačiva vyvolala náklady vyčíslené v zmluve sumou 208,97 eur, ktorá predstavuje 2/3 zo sumy žalovaným čerpaného úveru vo výške 350 eur. Keby aj uvedené administratívne náklady boli špecifikované určito, ich výška je vzhľadom na výšku čerpaného úveru rozporná s dobrými mravmi, a preto je zmluva strán sporu v časti (§ 41 OZ) administratívnych nákladov neplatná, nielen podľa § 39 OZ, ale aj podľa § 37 ods. 1 OZ.

11.1. Pokiaľ žalovaný čerpal bezúročný a bezpoplatkový úver vo výške 350 eur, na ktorý podľa tvrdení žalobcu uhradil sumu 174 eur, pričom žalovaný túto výšku úhrad nerozporoval, a žalobca si uplatnil nárok na istinu vo výške 118 eur, súd nárok žalobcu v tejto časti považoval za dôvodný a vyhovel mu.

11.2. Žalobca až do vyhlásenia dokazovania za skončené nepreukázal, že by v súvislosti s neuhradeným záväzkom žalovaného konal vo veci mediátor, a už vôbec nepreukázal, že by mu vznikli trovy mediálneho konania v uplatnenej výške 163,55 eura, a to napriek obrane žalovaného. S poukazom na uvedené súd žalobu voči spotrebiteľovi aj v tejto časti zamietol ako nedôvodnú, rovnako ako aj v časti poplatkov za upomienky vo výške 10 eur, keď žalobca až do vyhlásenia dokazovania za skončené nielenže nepreukázal existenciu upomienky, ale nepreukázal ani zmluvné dojednanie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť takýto poplatok, preto žalobcovi s poukazom na § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z. nevznikol nárok na poplatok za upomienky. Pokiaľ je povinnosť platiť takýto poplatok uvedený v tlačive Všeobecných podmienok žalobcu, tieto podmienky podľa textu tlačiva zmluvy strán sporu o spotrebiteľskom úvere nie sú súčasťou zmluvy a nie sú, s poukazom na body 40 - 45 rozsudku Súdneho dvora C 42-15 z 9.11.2016, ani stranami sporu podpísané, preto súd na ne ani neprihliada.

11.3. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že pokiaľ tlačivo Všeobecných podmienok žalobcu nie je podpísané ani jednou zo zmluvných strán a v zmluve z 30.5.2014 absentuje dohoda zmluvných strán o zmluvnej pokute, nemožno hovoriť, že si strany pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti písomne dohodli zmluvnú pokutu, ktorú s poukazom na § 544 ods. 1, 2 OZ je zaviazaný zaplatiť ten účastník, ktorý túto povinnosť poruší. Z uvedeného dôvodu súd nárok žalobcu v časti zmluvnej pokuty vo výške 33 eur zamietol ako nedôvodný.

12.1. Keďže v danom prípade úver čerpaný žalovaným je bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi nevznikol nárok ani na úrok vyčíslený sumou vo výške 104,64 eur a ani na ďalší úrok uplatnený žalobcom vo výške 39,15 % ročne od 1.9.2015 do zaplatenia.

12.2. Žalobca si uplatnil aj nárok na vyčíslený úrok z omeškania vo výške 2,31 eura za obdobie od 28.5.2015 do 31.8.2015 zo sumy 176 eur vo výške 5% ročne. Pokiaľ si žalobca uplatnil nárok na istinu (len) vo výške 118 eur, nie je zrejmé, prečo si za obdobie od 28.5.2015 do 31.8.2015 uplatnil nárok na úrok z omeškania zo sumy 176 eur a od 1.9.2015 zo sumy 118 eur, keď žalobca netvrdil, že by žalovaný realizoval úhrady aj po uplynutí lehoty splatnosti úveru. Pokiaľ žalobca tvrdí, že dlžná (úverová) istina predstavuje sumu 118 eur, v ktorej výške súd považoval žalobu za dôvodnú, žalovaný sa márnym

uplynutím lehoty splatnosti úveru dňa 27.5.2015 dostal do omeškania s úhradou sumy prísudku vo výške 118 eur, z ktorej 5% úrok z omeškania ročne za obdobie od 28.5.2015 do 31.8.2015 predstavuje sumu 1,56 eura. Keďže žalovaný ani po 31.8.2015 nerealizoval žiadnu úhradu v prospech žalobcu, naďalej je v omeškaní s úhradou sumy 118 eur aj od 1.9.2015 do jej zaplatenia. Za omeškanie žalovaného vznikol žalobcovi v súlade s § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. nárok na úrok z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k 28.5.2015 bola 0,05%, a tak súd s poukazom na § 216 ods. 1 CSP rozhodol o úroku z omeškania tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti vyčísleného úroku z omeškania žalobu žalobcu zamietol.

13. Žalobca bol v konaní v časti uplatnených nárokov na zaplatenie len čiastočne úspešný (18,42%), pričom neúspech žalobcu v časti peňažných nárokov úhrne žalovaných vo výške 640,47 eura, v časti osobitne žalovaného 39,15% úroku ročne a 5% úroku z omeškania ročne je úspechom žalovaného (81,58%), ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu, preto súd o náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 262 ods. 1 CSP podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že v konaní procesne úspešnejšiemu žalovanému nepriznal náhradu trov konania, na ktorú mu síce nárok vznikol, avšak zo spisu nevyplýva, že by žalovanému vznikli trovy konania. Lehotu na plnenie súd žalovanému určil v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

14. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, keďže je toho názoru, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia.

15.1. Podľa jeho názoru dohodnutá výška úroku 39,15 % ročne z poskytnutého úveru nie je neprimeraná a nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku (resp. v rozpore s dobrými mravmi), a to aj vzhľadom na skutočnosť, že žalobca poskytuje úvery z vlastných zdrojov, nevyžaduje zabezpečenie pri poskytnutí úveru vzhľadom na podmienky, za ktorých žalobca poskytol úver žalovanému a s ohľadom na ďalšie obchodné riziko žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na aktuálny záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 12 Cmo 95/2005.

15.2. Celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebným úverom sú v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedené a výrazne napísané, a teda žalovaný musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia. Žalovaný mal okamžite po podpísaní zmluvy o úvere vedomosť, aká je cena úveru a mohol sa rozhodnúť, či za daných zmluvných podmienok zmluvu so žalobcom uzavrie alebo nie. V zmysle čl. 15 Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru (VPPSÚ) mal spotrebiteľ právo od zmluvy odstúpiť bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy. Nakoľko spotrebiteľ toto právo nevyužil, predpokladá sa, že zmluvu považoval za výhodnú.

16.1. Žalobca zaslal žalovanému viacpočetné upozornenia na omeškanie s plnením splátky, na ktoré však žalovaný nereagoval. Následne žalobca v záujme vyriešenia vzniknutého sporu zo spotrebiteľskej zmluvy a úhrady svojej pohľadávky voči dlžníkovi podal písomný návrh Mediačnému centru, na základe ktorého prebehlo mediačné konanie. Spotrebiteľ sa v zmysle čl. 07 VPPSÚ, s ktorými bol riadne oboznámený a nemal k nim žiadne výhrady, zaväzuje uhradiť veriteľovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy, a to najmä, avšak nie výlučne, trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, trovy súdneho konania, trovy exekúcie, trovy právneho zastúpenia veriteľa v týchto konaniach a iné veriteľom preukázateľne vynaložené náklady pri uplatnení svojho práva. Pokiaľ bude súd považovať za potrebné preskúmať výšku trov mediačného konania, žalobca na výzvu súdu doplní toto podanie o dokumenty preukazujúce priebeh mediačného konania a jeho výsledok ako aj výšku uplatnených trov.

16.2. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014, čo znamená, že pokiaľ bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej do 31.05.2014 obmedzenie výšky odplaty sa tu nebude aplikovať. Regulácia odplaty sa riadi podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných

prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutia peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

17.1. K tvrdeniu súdu o nekalej obchodnej praktike vo forme klamlivého konania spočívajúcom v dojednaní splatenia úveru v splátkach samostatnou dohodou žalobca uviedol, že zákon č. 129/2010 Z.z. nestanovuje žiadnu povinnosť alebo pravidlo, v koľkých splátkach a v akých intervaloch splácania sa majú zmluvy o spotrebiteľských úveroch uzavierať. Z tohto dôvodu nemožno považovať za nekalú obchodnú praktiku poskytovanie úverov so spôsobom úhrady vo forme jednorazovej splátky s prípadnou následnou dohodou o plnení v splátkach. Ku klamlivému konaniu nemohlo dôjsť, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere a dohoda o plnení v splátkach obsahuje na prednej strane jasné a čitateľné vyčíslenie RPMN s uvedením priemernej hodnoty ročnej RPMN, takže žalovaný mal pred podpisom zmluvy a dohody prehľad o výške odplaty. Dohodou o plnení v splátkach nedošlo k zmene výšky nákladov a stále náklady predstavovali rovnakú sumu 146 eur tak, ako boli dohodnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

17.2. Ak teda žalovaný namieťa výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, znáša v tomto smere dôkazné bremeno a musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy išlo o odplatu, ktorá výrazne vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov. Slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Žalobca poukazuje na ustanovenie § 9 ods. 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch uviedol, že veriteľ je povinný zasielať upomienky spotrebiteľovi v prípade, ak nedochádza k uhrádzaniu splátok v zmysle splátkového kalendára. V zmysle VPPÚ sa zmluvné strany dohodli, že spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 10 eur, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy. Žalobca si zasielaním upomienok len plnil zákonom mu uloženú povinnosť.

18.1. K zmluvnej pokute žalobca poznamenal, že žalovaného riadne oboznámil s VPPÚ, a teda aj s príslušnými pokutami, ktoré bude musieť uhradiť v prípade, ak sa dostane do omeškania, žalovaný s tým súhlasil a VPPÚ prevzal a tie sú aj neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Žalovaný už pri podpise zmluvy vedel, že v prípade ak si nebude plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, tak sa suma, ktorú bude musieť vrátiť zvýši. Nejde o neprijateľné podmienky, ale o poplatky, ktoré sú v súlade so zákonom. Zmluvná pokuta 33 eur predstavuje pokutu pre prípad omeškania dlžníka, ak tento dlžník následne plní omeškanú splátku rukám mandátára žalobcu. To v praxi znamená, že mandatár musí za dlžníkom vycestovať, pričom len cestovné náklady predstavujú pre žalobcu sumu vyššiu ako výška tejto zmluvnej pokuty.

18.2. K absencii údaju o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov dodal, že každá splátka bola prednostne započítaná na istinu, až potom na poplatok a úroky. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zároveň požiadal o úhradu trov, ktoré mu vzniknú vrátane odvolacieho konania.

19.1. Žalovaný sa písomne vyjadril k odvolaniu žalobcu a poznamenal, že Okresný súd Komárno na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vychádzal zo správneho právneho posúdenia veci, preto je jeho rozhodnutie správne a spravodlivé. Navrhol, aby odvolací Krajský súd v Nitre rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19.2. Naďalej zotrváva na nezmenenom stanovisku a žalobcom uplatnený nárok v celom jeho rozsahu neuznáva. Žalobcom účtované a požadované úroky vo výške 39,15 % sú neodôvodniteľne vysoké, a preto pre neho neprijateľné a dajú sa charakterizovať zjavne ako úžera, preto ich požadovanie žalobcom nemá oporu v zákone a treba ich jednoznačne odmietnuť. Neuznáva ani žalobcom uplatnený nárok, ktorý v žalobe označil žalobca ako „poplatok vo výške 208,97 eura“ a ktorý nárok žalobca nezdôvodnil a nepreukázal žiadnym relevantným dôkazom. Nesúhlasil ani s výškou žalobcom uplatnených trov súdneho konania v sume 102,64 eura, ktoré si žalobca nárokuje tiež bezdôvodne.

20. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a spĺňa náležitosti

§ 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), ako aj súdom prvej inštancie zisteným skutkovým stavom (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21.2. Podľa § 470 ods. 2 prvá veta CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

21.3. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21.4. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. V prejednávanej veci začalo konanie na prvoinštančnom súde dňa 9.03.2016, avšak napadnutý rozsudok a procesné úkony strán sporu - odvolanie žalobcu boli však realizované už v čase účinnosti rekodifikačnej normy, a to Civilného sporového poriadku, preto platí princíp podľa § 470 ods. 1 CSP.

23. Konceptia zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 387 ods. 2 CSP vychádza zo situácie, že ak odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, v takom prípade nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 CSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia.

24. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

25. Odvolací súd preskúmajúc dôvodnosť podaného odvolania žalobcu dospel k záveru, že súd prvej inštancie v predmetnej veci vykonal potrebné dokazovanie zamerajúc sa na riadne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne aj vec správne posúdil po právnej stránke, keď zamietol žalobu v časti známeho úroku, poplatkov, zmluvnej pokuty, trov mediačného konania, v časti 39,15 % úroku ročne od 1.9.2015 ako aj v prevyšujúcej časti úroku z omeškania a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP, preto sa odvolací súd stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, uvedenými v odôvodnení rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu odkazuje.

26.1. Žalobcom deklarovaný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP môže byť spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ktoré môžu spočívať v nevykonaní relevantných navrhovaných dôkazov, v nesprávnom skutkovom závere z vykonaných dôkazov, prípadne v nedostatočnom zistení skutkového stavu z dôvodu prípustnosti jeho ďalšieho dotvárania novotami.

26.2. Z obsahu odvolania žalobcu je možné vyvodiť, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP uplatňuje z dôvodu nesprávneho skutkového záveru okresného súdu v otázke obsahu úverovej zmluvy medzi zmluvnými stranami, najmä dohody o odplate, RPMN.

27.1. Podľa názoru odvolacieho súdu, skutkový záver prvoinštančného súdu zodpovedá výsledkom dokazovania, keďže tento súd k nemu dospel zákonným postupom uvedeným v § 191 CSP, v zmysle

ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivé a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

27.2. Pri hodnotení dôkazov platí zásada voľného hodnotenia dôkazov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej a jeho argumenty podporujú príslušný záver o nedôvodnosti žaloby v zamietajúcej časti výroku.

28.1. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.05.2014 uvádza žalobca údaj o RPMN 98,86%, pričom tvrdí, že výška RPMN sa vypočítava v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo VPP a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru.

28.2. Rovnaký text o RPMN uvádza žalobca aj v Dohode o plnení v splátkach z toho istého dňa, kde však už uvádza údaj vo výške RPMN 314,02%. Ďalej sa v nej uvádza, že spotrebiteľ berie na vedomie, že výška priemernej hodnoty RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 45,02 %. Uvedená praktika žalobcu ako veriteľa pri určení tak dôležitého údaju ako je RPMN nemôže v žiadnom prípade požívať právnu ochranu. Veriteľ navodzuje naoko stav, že dlžník môže splatiť úver aj jednorazovo, najneskôr do 27.05.2015, teda do roka, keď RPMN predstavuje 98,86%. Zároveň sa však dohoduje s žalovaným, že ten ako spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi uhradiť celkovú čiastku 696 eur v 12 pravidelných mesačných splátkach, pričom porušenie splátok sankcionuje poplatkom za výber splátky v hotovosti, resp. zánikom dohody o splátkach od počiatku v prípade neuhradenia ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Správne sú skutkové závery súdu prvej inštancie v otázke výšky RPMN - 98,86% pri jednorazovom splatení úveru do roka, resp. 314,02% pri splátkach a obsahu spisu zodpovedajú tiež zistenia súdu o zmluvnej pokute, ktorá bola dojednaná vo VPP, pritom text bol predformulovaný, uvedený mimoriadne malým písmom, čo platí aj o nákladoch na mediáciu, ktoré náklady žalobca ani nepreukázal.

29. Dôvody, ktoré žalobca uvádzal v podanom odvolaní neboli spôsobilé zmeniť správne závery súdu prvej inštancie. Správny je jeho právny záver, že v danom prípade je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z., predovšetkým z dôvodu nesprávne uvedenej ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa (§ 9 ods. 2 písm. i/ zák. č. 129/2010 Z.z.). Súd prvej inštancie správne postupoval, keď zmluvu o úvere uzatvorenú medzi stranami sporu považoval za zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy prednostne, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 a § 52 ods. 2 OZ) aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Tieto ustanovenia Občianskeho zákonníka nadobudli účinnosť dňa 1. mája 2014, pričom právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia, to znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Záver súdu prvej inštancie o tom, že na tento právny vzťah je potrebné aplikovať aj ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj Občianskeho zákonníka, je preto správny.

30. Súd prvej inštancie v danej veci považoval za rozhodujúce, či úver poskytnutý žalobcom možno považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. Keď zistil, že predmetná zmluva nemá základné náležitosti stanovené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., prijal záver, že absencia týchto náležitostí v zmluve o úvere spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Navyše, zmluva o spotrebiteľskom úvere je v časti výšky úrokovej sadzby 39,15 % ročne v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka), keďže v čase uzavretia úverovej zmluvy výška úrokových sadzieb pri spotrebiteľských úveroch bola o polovicu nižšia, a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka v tejto časti zmluva neplatná. V dôsledku neplatnosti zmluva neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i/ a nesprávna je aj ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, čo opätovne spôsobuje, že predmetný úver je potrebné považovať

za bezúročný a bez poplatkov. K zamietajúcej časti správne konštatoval, že žalobca nešpecifikoval ďalšie nároky uplatnené žalobou, nepreukázal ich dôvodnosť a opodstatnenosť (poplatky za upomienky, administratívne náklady), a tieto ani nevplyývajú zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

31. V zmysle § 9 ods. 10 zák. č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov, alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu, alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona^{18a}) alebo o osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

32. Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

33.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

33.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a procesne úspešnému žalovanému nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože si žiadne trovy neuplatnil a ani mu podľa obsahu spisu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).